

ULKOASIAINVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2005 vp

Hallituksen esitys Ukrainan kanssa sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 7 päivänä syyskuuta 2005 lähettänyt ulkoasiainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Ukrainan kanssa sijoitusten edistämisestä ja suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien mää-

räysten voimaansaattamisesta (HE 100/2005 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- yksikön päällikkö Jukka Nystén ja kaupallinen neuvos Kimmo Sinivuori, ulkoasiainministeriö.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Ukrainan kanssa 7 päivänä lokakuuta 2004 allekirjoitetun sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja voimaansaattamislakiehdotuksen. Sopimuksen avulla halutaan varmistaa suotuisat edellytykset toisen sopimuspuolen kansalaisten ja yritysten sijoituksille toisessa sopimusmaassa sekä tunnustetaan tarve suojella niitä.

Sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua siitä, kun sopimuspuolet ovat ilmoittaneet toisil-

leen täyttäneensä valtiosäännöissään sopimuksen voimaantulolle asetetut vaatimukset. Esitykseen sisältyy lakiehdotus eräiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä

syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Suomi pyrkii kahdenvälisellä sijoituksia edistävällä ja suojaavalla sopimuksella turvaamaan yritysten ja teollisuuden yleiset toimintaedellytykset. Investointisuojasopimus pyrkii suojaamaan sijoituksia poliittisilta riskeiltä ja lisäämään sijoitusympäristön ennakoitavuutta ja alentamaan siten yritysten sijoituskynnystä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan käsiteltävänä oleva sopimus ei asiallisesti poikkea Suomen käyttämästä investointeja koskevasta mallisopimuksesta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että taloudellisen yhteistyön avulla edistetään myös poliittista dialogia Ukrainan kanssa ihmisoikeuksien edistämiseksi. Valiokunta pitää siksi hyvänä, että sopimuksen johdanto-osaan on sisällytetty viittaukset työelämään liittyviin oikeuksiin. Valiokunta pitää tärkeänä ottaen huomioon Ukrainan ympäristöongelmat, että sopimukseen sisältyy myös ympäristöä koskeva lauseke.

Ukraina on Euroopan unionin naapuruuspolitiikan merkittävä kohdema mm. kokonsa ja EU:n ja Venäjän suhdekehityksen näkökulmasta. Ukrainan tavoitteena on maan lähentyminen kohti eurooppalaisia arvoja ja normeja. Pitkän tähtäimen tavoite on maan EU-jäsenyys. Valiokunta yhtyy hallituksen näkemykseen, että Ukraina on eurooppalainen maa, jolla tulee olla mahdollisuus hakea EU:n jäsenyyttä.

Huomattava osa Suomen tähänastisesta taloudellisesta tuesta — noin 9,5 miljoonaa euroa — on osoitettu Tshernobylin ydinvoimalaonnettomuuden jälkihoitoon. Suomi on tukenut Ukrainan uuden hallituksen uudistuspyrkimyksiä ja kohdentaa esityksen mukaan jatkossa kahdenvälisestä apuaan Ukrainalle Euroopan Naapuruuspolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Ukrainalla on merkitystä kasvavana markkina- ja investointialueena. Ukrainalla on kuitenkin suuria haasteita. Maa on energiavaroiltaan riippuvainen Venäjästä. Talouskasvulle välttämättömät rakenteelliset uudistukset eivät ole edenneet odotetulla tavalla ja yksityistäminen on edennyt hitaasti. Laajalle levinnyt korruptio ja lainsäädännön kehittymättömyys vaikeuttavat talouskasvua ja ulkomaisia investointeja.

Suomen ja Ukrainan välinen kauppavaihto vuonna 2003 oli 255,6 miljoonaa euroa. Tärkeimmät vientisektorit ovat paperiteollisuus, telekommunikaatioteollisuus, sähkölaitteet, teollisuuskoneet sekä maalit ja väriaineet. Ukrainasta tuodaan Suomeen rautaa ja terästä, metallimalmia, tekstiilejä, jalostamattomia muoveja ja orgaanisia kemikaaleja.

Ukrainan merkityksen arvioidaan kasvavan myös suomalaisyritysten vienti- ja investointikohteena.

Investointisuojasopimuksen nykyaikaistamisella pyritään parantamaan sekä Ukrainassa jo olevien suomalaisyritysten että sinne sijoituksia harkitsevien yritysten toimintaedellytyksiä

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta ehdottaa,

että eduskunta hyväksyy Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2004 tehdyn Suomen tasavallan hallituksen ja Ukrainan hallituksen välisen sijoitusten edistämistä ja suojaamista koskevan sopimuksen ja

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 23 päivänä syyskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Liisa Jaakonsaari /sd	Petri Neittaanmäki /kesk
vpj.	Aulis Ranta-Muotio /kesk	Kalevi Olin /sd
jäs.	Ulla Anttila /vihr	Aila Paloniemi /kesk
	Jouni Backman /sd	Maija Perho /kok
	Eva Biaudet /r	Suvi-Anne Siimes /vas
	Antero Kekkonen /sd	Jari Vilén /kok
	Kimmo Kiljunen /sd	Ben Zyskowitz /kok
	Eero Lankia /kesk	vjäs. Esko-Juhani Tennilä /vas.
	Suvi Lindén /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Raili Lahnalampi.